



Brede Holaras uienrooier en -klapper: Zware maar degelijke combinatie

Worden uien al lang op bedden van 1,50 m geteeld, tegenwoordig schakelen steeds meer telers om naar 2,25 m. Opbrengst- en capaciteitsverhoging zijn belangrijke argumenten. Fabrikant Hoopman Machines speelt hierop in door vanaf 2003 steeds meer 2,25 m machines te produceren.

Hoopman Machines uit Aalten maakt al meer dan 40 jaar onder meer 150 cm brede Holaras uienrooiers. Vanaf 2003 worden er steeds bredere machines geproduceerd. Deze uienrooier heet de UR

205, waarbij 205 staat voor de werkbreedte in centimeters. De loofklapper die bij dit teeltsysteem hoort, is de UM 210. Het extra loof dat de klapper moet verwerken en de extra krachten op de rooias maken het niet een-

voudig de standaard 1,50 m rooier zomaar te verbreden.

Diepteregeling klapper

Voordat de uien gerooid worden, moet eerst

het loof er worden afgeklapt. Aangezien het loof van de uien in het eind van de groeifase tegen de grond strijkt, heb je een klapper nodig die dit loof goed opzuigt. De plaats waar het loof van de bol wordt afgesneden is erg belangrijk. Dit moet net boven het kruis gebeuren waar de stengels uit elkaar groeien. Met de klapper voorop de trekker en de rooier achter de trekker is het lastig de klapdiepte goed in de gaten te houden. De Holaras frontklapper is daarom standaard uitgerust met automatische diepteregeling. Hiervoor zit zowel links als rechts een sleepvoet die de grond tussen de rijen aftast. Een regelkast stelt de klapdiepte automatisch bij via een hydraulische cilinder aan elk loopwiel. Deze cilinders zijn ook van-

Bij de foto's 1 - 4

[1] Recht boven de rooias is een aangedreven as met daaraan rubberen flappen gemaakt. Deze zorgt voor een goede invoer van de uien en houdt op de kopakker terugrollende uien tegen.

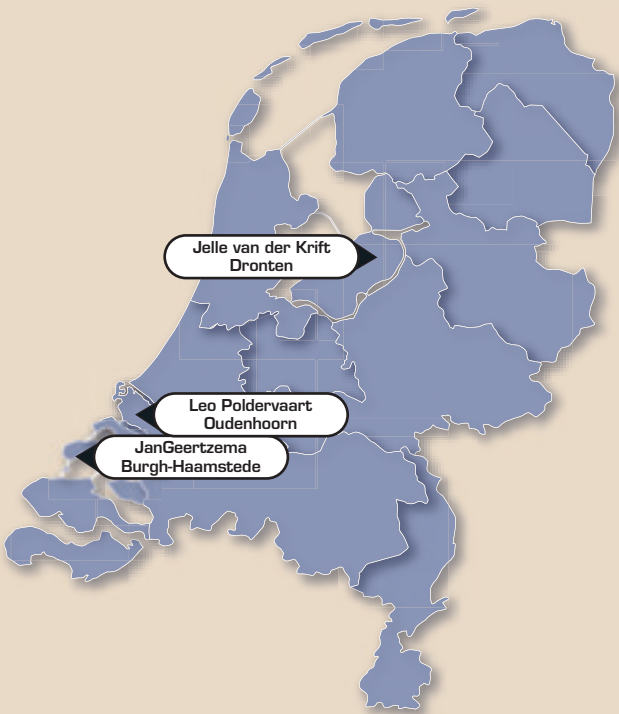
[2] De grote niet aangedreven rol van schuimrubber is een alternatief voor de rubberen flappen. Beide methoden werken goed.

[3] Aandrijving van de rooimachine gebeurt met kettingen. Ondanks de degelijke en goed weggewerkte lagering van de rooias, smeren gebruikers dit altijd nog minimaal drie keer per dag.

[4] Aan de achterkant van de rooier zit een grote hydraulisch bedienbare voorraadbunker. Bedoeld om verdwaalde uien tijdens het keren en bij het inzetten tegen te gaan, maar groot genoeg om korte eindjes volledig mee te nemen.

Holaras UM 210 + UR 205	
UM 210 loofklapper	
Werkbreedte (cm)	210
Gewicht (kg)	1.045
Lengte (cm)	230
Prijs (euro)	12.950
Meerprijs (euro)	4 i.p.v. 2 wielen: 1.250
UR 205 uienrooier	
Werkbreedte (cm)	205
Gewicht (kg)	1.650
Lengte (cm)	415
Aantal zeefbanden	2
Prijs (euro)	15.050
Meerprijs (euro)	
• hydraulische bunker	1.650
• automatische diepteregeling	2.250

De ervaringen van gebruikers



In Dronten hebben Gebr. Van Liere een akkerbouwbedrijf. Op bijna 350 ha telen zij voornamelijk uien, aardappelen, tarwe en wortelen. De kleigrond heeft een afslibbaarheid van 35 tot 45 procent. Dit jaar werden er 50 ha eigen uien en 70 ha in loonwerk gerooid. De Holaras combinatie heeft nu één seizoen gedraaid.

Jelle van der Krift: “Degelijke en dubbel aangedreven rooias.”
“Het 2,25 meter systeem gebruiken we al enige jaren. Wegens het iets groeiende areaal zijn we op zoek gegaan naar een tweede rooicombinatie. Met onze Keulmac hebben we wel eens wat problemen met de rooias gehad. Daarom zochten we een rooier waarbij de rooias aan beide kanten wordt aangedreven. Hiervoor kwamen we bij Holaras terecht. We vinden het een zware en degelijke machine. Paar minpuntjes zijn dat we het zwad wat te smal vinden. Hierdoor liggen de uien soms twee lagen dik, wat het drogen bemoeilijkt. Is de grond droog en hard, dan voelen we in de cabine de rooias door de grond draaien. Deze as torsen zal met dit harde staal niet gaan. Over de loofklapper zijn we ook tevreden. We laten hem iets meer toeren maken dan standaard. Hij zuigt het loof goed op. Helaas gooit hij het loof wel een heel eind naar rechts tegen het naastgelegen zwad aan. We moeten nog even kijken of we daar wat aan kunnen doen.”
Rapportcijfer: 8



In Oudendoorn is Loonbedrijf Poldervaart gevestigd. Het loonbedrijf verzorgt zowel het zaaien als het rooien van ongeveer 200 ha uien. In 2004 zijn er twee Holaras rooiers en klappers aangeschaft. Sinds twee jaar zijn ze het werk met drie Holaras combinaties gaan doen.

Leo Poldervaart: “Goede zuigkracht en goede lagering rooias.”
“Toen we overschakelden naar bedden van 2,25 meter zijn we overgestapt naar Holaras. Het leken ons degelijke machines. Groot voordeel is de lange levensduur van de lagers. Voorheen moesten we de lagers meer keren per seizoen vervangen. Vooral als de grond droog was dan was het na twee dagen al raak. De lagers van de Holaras vervangen we iedere winter. Misschien zouden we er zelfs nog wel een seizoen mee kunnen draaien, dat heb ik nog niet geprobeerd. Automatische diepteregeling op de rooier hebben we eens mogen proberen. Nu hebben we dat op geen van de drie rooiers meer zitten. Ik vind het niet nodig. Bij ons lopen de wielen in het uienbed zelf. Die grond is vlak en de wielen lopen mooi rustig. Over de klapper zijn we ook tevreden. Hij zuigt het loof goed op. We hebben er andere poelies in laten zetten zodat we met minder motortoeren toe kunnen. Mochten we zwaar loof hebben, dan geven we wat extra gas en halen we hem achter van de 540-ecostand af.”
Rapportcijfer: 9

Jan Geertzema heeft een akkerbouwbedrijf in Burgh-Haamstede. Op ‘De President BV’ worden o.a. uien, tarwe, bieten, vlas, graszaad en blauwmaanzaad verbouwd. De 325 ha zavelgrond is 20 tot 25 procent afslibbaar. De 40 tot 50 ha uien worden al vijf seizoenen met een Holaras combinatie gerooid.

Jan Geertzema: “Degelijke machine.”
“De grote spoorbreedte van de kipwagens gaf voor ons de doorslag om over te schakelen naar bedden van 2,25 meter. De meeropbrengst is daarbij mooi meegenomen. Vanaf deze omschakeling zijn we de uien ook zelf gaan zaaien en rooien. Van de Holaras spraken de dubbele lagering van de rooias, en de goede smeermogelijkheden hierbij, ons aan. We zijn heel tevreden met de machine. Hij zit degelijk in elkaar. We hebben net de rooier en klapper ingeruild. Niet dat de combinatie aan vervanging toe was, maar met het bedrag dat we moesten bijbetalen vinden we dat we afgelopen jaren mooi goedkoop gerooid hebben. We hebben dan ook exact hetzelfde type weer teruggekocht. Over de hydraulische klep aan de achterkant van de rooier zijn we ook dik tevreden. Bij het zaaien van de uien houden we een kopakker van 6 meter aan. Door met het rooien de klep bij het inzetten wat langer dicht te houden, kunnen we de kopakker oprekken tot wel 12 meter. Dat de uien dan de eerste meters wat dikker op het zwad liggen nemen we voor lief. We hebben zo tenminste ruimte genoeg om te draaien bij het oprapen van de uien.”
Rapportcijfer: 8,5

uit de cabine te bedienen. Wil je echter de ingestelde diepte definitief veranderen, dan moet je de cabine uit en de spindels waar de sleepvoeten aanzitten, verdraaien. Standaard heeft de frontklapper twee wielen.

Zijafleg
De UM 210-F klapper voert al het loof naar één kant af. Aan de rechterkant, net buiten het trekkerwiel, komt het loof op een rug te liggen. Het doorsteken van een perceel geeft weinig problemen. Na het doorsteken is het handig



▲ De grote rubberen klep aan de voorkant kan omhoog gedraaid worden. Hierdoor kan je de binnenkant van de klapper makkelijk schoonsteken.

dat het loof langs een zojuist gerooid zwad komt te liggen in plaats van tussen de nog te rooien uien. Zo heb je het minst last van het loof. Enkele gebruikers kiezen er voor om aan de rechterkant van de rooimachine een loofschuif of -schijf te bevestigen. Zo kan het loof in het trekkerspoor worden geschoven. De 2,25 m machine heeft drie rotoren. Dit geeft een goede zuigkracht waardoor al het loof goed naar de rechterkant getransporteerd kan worden. Bij zo’n brede machine, in combinatie met veel groen loof, heeft hij namelijk flinke



▲ Ondanks dat de binnenkant van de klapper volledig met rubber is bekleed, steekt Jelle van der Krift de klapper toch nog regelmatig schoon.

hoeveelheden te verwerken. Is het loof echter ver afgestorven, dan blaast deze machine het loof niet meer op een smal strookje. Het wordt dan zo ver naar rechts geblazen dat het tegen het naastgelegen zwad uien aanligt.

Rooias
Alle tegenwoordig geproduceerde uienrooiers gebruiken een rooias. Dat is een vierkante as die onder de uien doorgaat. Doordat deze draait, worden de uien iets opgelicht. De eerste zeefmat haalt de uien vervolgens echt uit de



▲ De wielen van de klapper zijn hydraulisch in hoogte verstelbaar. De sleepvoet voor de automatische diepteregeling zit er net naast.

grond. Aangezien er geen beitels meer aan te pas komen, komt er veel kracht op de rooias te staan zodra je met de trekker gaat rijden. Deze as is dan ook van extra hard staal gemaakt. Problemen dat de rooier onder droge omstandigheden de grond niet in wil, hebben gebruikers met deze zware rooier nog niet ervaren. Aan elke kant zit de rooias met twee lagers bevestigd. Dit verdeelt de krachten en komt de levensduur van de lagers aanzienlijk ten goede. Ook zijn deze lagers nog eens goed weggewerkt, waardoor stof geen kans krijgt tussen de lagers te komen. Nadeel is wel dat mochten de lagers kapot gaan, je er een hele klus aan hebt om ze te vervangen. Toch zijn gebruikers erg tevreden over deze lagering. Omdat de aandrijving van de rooias ook nog aardig wat kracht kost, heeft Holaras ervoor gekozen om de as van beide kanten aan te drijven.

Steunwielen
Aan de achterkant loopt de UR 205 zowel op twee steunwielen als op een grote rol. De rol drukt de grond onder het zwad uien goed aan. Om te voorkomen dat de rol vanwege het grote machinegewicht stil gaat staan, is de rol aangedreven. Hiervoor worden de steunwielen gebruikt. De rol heeft een kleine voorloop in snelheid. De steunwielen, en daarmee de gewichtsverdeling, zijn in hoogte te verstellen. Ook aan de voorkant loopt de rooier op wielen.

Hier zijn twee opties te verkrijgen. De eerste is dat de wielen in het spoor van de trekker lopen. Dit kan nadelig zijn als niet alle sporen even diep zijn. Bijvoorbeeld sporen waar de zaaemachine gelopen heeft of bij een spuitspoor. De tweede mogelijkheid is om twee paar steunwielen in het teeltbed, tussen de rijen, te laten lopen. Aangezien de uienrijen erg dicht op elkaar staan, zal dit niet altijd meevallen. Ook is er geen standaard in het aantal rijen in een bed, wat deze optie voor een loonwerker minder interessant maakt. Als optie is er automatische diepteregeling op de rooier te verkrijgen. Het werkt met dezelfde soort sleepvoet als de klapper. Het verschil is dat er op de rooier maar één sleepvoet zit. Het vlak houden van de rooier gebeurt dan door de rol en steunwielen aan de achterkant. De steunwielen aan de voorkant kunnen namelijk niet meer afzonderlijk van elkaar worden ingesteld. De cilinders die de hoogte van deze steunwielen regelen, zitten aan elkaar gekoppeld. Ze werken net als communicerende vaten. Komt bijvoorbeeld het linkerwiel in een diep spoor, dan wordt die cilinder langer en dragen uiteindelijk het linker- en rechterwiel weer evenveel gewicht. Ondanks de forse meerprijs gaan de meeste 2,25 m machines de fabriek uit met deze automatische diepteregeling. Daarbij zitten de steunwielen dan in het trekkerspoor. 

Holaras UM 210 + UR 205

De UM 210 klapper levert zowel bij dood loof als bij groen loof goed klapwerk. De zware UR 205 uienrooier onderscheidt zich vanwege zijn zware rooias. Deze heeft dubbele lagering en is aan beide kanten aangedreven. Samen met de aangedreven aandrukrol en de grote hydraulische bunker maakt het een goed afgewerkte, degelijke machine.

- Voor en tegen**
- UM 210 loofklapper**
- + Goede zuigkracht
 - + Makkelijk schoonsteken
 - Zijafleg bij droog loof kan beter
- UR 205 uienrooier**
- + Rooias van twee kanten aangedreven
 - + Dubbele en goed weggewerkte lagering rooias
 - + Lagers rooias gaan seizoen lang mee
 - + Machine wil goed de grond in
 - Zware machine, sterke hef nodig
 - Lagers rooias lastig te vervangen